

Vallankumousnaiset kommunistisessa Unkarissa

(Jatkua ensimmäiseltä sivulta)

lankumousliikettä vastaan yrittäessään säilyttää hyväpalkkaisia asemiaan. Me olimme onnellisia siinä, ettei meillä ollut mitään n. k. demokraattista ajanjaksoa; me kuljimme suoraan feodalismin kommunistiin ilman sitä."

Kommunismi voittaa kuitenkin lopulta.

Maria Gosthonista, hyvin nuoresta johtajasta, oli tullut vakuumuksellinen sosialisti jo kun hän oli vielä miltei lapsi, huomatesaan miten talonpojat raatoivat hänen isänsä suurella maatilalla. "Minä en ole koskaan työskennellyt feministien kanssa vaan yhdyin sosialistipuolueeseen sodan alussa ja menin vapaaehtoisena punasen ristin sairaanhoitajattareksi", sanoi neiti Gosthoni. "Koko sodan ajan minä puhuin militarismia vastaan ja selitin sosialismia. Minä panin toimeen kokouksia sairaaloissa, joihin sotilaita tuli aina joukottain. Kolme kertaa minä olin sotaoskustuimen kuulusteltavana toiminnastani, vaan minä kieltäydyin vastaamasta ja minut vapautettiin.

"Minä vastustan militarismia ja väkivaltaa, vaan se näyttää olevan paras voimakeino, kun tulee vallankumous ja diktatuuri on väliaikaisesti välttämätön, ja sitäpaitsi onhan proletariaatin diktatuuri toki suotavampi kuin kapitalismin diktatuuri. Naiset eivät suorittaneet hyvinkään suurta osaa vallankumouksessa, ja talonpoikaisnaiset ovat kovin tietämättömiä ja helposti johdettavia. Se merkitsee itse asiassa hyvin vähän, josko liittolaiset onnistuvat näkkiinnyttämään Unkarin, tai ei, sillä kommunismin siemen on kylvetty ja sitä ei voida tappaa. Minä en ole kylkiksi kansalliskiihkeinen vältääkseni menestykö tämä erikoinen hallitusmuoto tai ei, sillä kommunismi voittaa jo pelkästään siksi, että kun se perustetaan Venäjällä ja Unkarissa tulevat työlläiset näkemään, että se on mahdollinen."

Unkarin sosialistisen hallituksen toimesta vangittiin neiti Gosthoni kaksi kertaa toukokuun ajalla toisen vallankumouksen jälkeen hänen toimintansa vuoksi kommunistisessa liikkeessä Vienissä.

"Miehille tulee opettaa väkivalan mielettömyyttä."

Paula Pogany kiihkeä anti-militaristi ja pasifisti, tuli kommunistiksi ensimmäisen vallankumouksen aikana, viime marraskuulla. Vaikka hän vastustaa väkivallan käyttöä, hän kannattaa lämpimästi kommunistista hallitusta, mutta hän uskoo, että naisten tulee opettaa miehille järjestelmällisen murhaamisen mielettömyyttä.

"Vallankumoukselliset eivät tee vallankumousta", sanoi neiti Pogany. "Vallankumoukselliset ainoastaan opettavat kansalle, että heidän tulisi olla luokkatietoisia. Kapitalismi on täyttännyt historiallisen tehtävänsä. Mailman sota on sen todistanut samoin kuin Pariisin rauhankongressin tulokset. Sen olemassaolo on äärettömän suuri vaara koko ihmisluulle, koska se pitää suurinta osaa ihmiskunnasta orjuudessa ja

ajaa ihmiset murhaamaan toisiansa uusissa sodissa.

"Unkarilaisen liikkeen johtajat eivät tahdo tappaa vain tapakseen ja heidän sääntönsä määräävät mitä ankarimpia rangaistuksia pienimmistäkin rikoksista, joita punakaartin sotilaat tai upseerit tekevät. Mutta näyttää siltä, että se ennustus, että 'kapitalismi ei tule luopumaan callastaan ilman taistelua', on osottautunut todeksi Unkarissakin. Kapitalismi ei ole täällä vielä kuollut, se ainoastaan kituu vastavallankumouksen muodossa. Se pyytää apua liittolaisilta ja Rumanian joukot marssivat Budapestiä vastaan. Kaikilla mahdollisilla maanalaisilla toimenpiteillä ja keinoitekoisesti aiheutulla nälänhädällä koettaa kapitalismi heikentää nuorta Unkarin soviitti-tasavaltaa.

"On vaikea uskoa, että katkeoituneet joukot pysyisivät tyylinä tällaisten vastahyökkäysten edessä. Sitäpaitsi, missä ikinä valkokaarti saa jalansijaa, alkaa siellä ennenkuulumaton terrori. He vainoavat ja hirttavat kommunisteja. Yksinpä heidän perheitäänkin vainotaan. He alkavat sen ja proletariaatti vastaa siihen. Miehet eivät tiedä parempaa keinoa kuin toistensa hävittäminen silloin, kun heidän mielipiteensä eroavat toisistaan. Naisten tulee kohdata asema pelkäämättä ja heidän on kasvatuksen kautta saatava vastustus ja yhteentörmäykset häviämään mahdollisimman vähiin."

Lasten hyvinvoinnista huolehditaan.

Yolan Fried, nuori 27 vuotias nainen on hallituksen yleishyödyllisistä asioista huolehtivan toimiston lasten osaston johtaja. Hänen velvollisuutensa on valvoa lasten hyvinvoinnista, terveydestä, kotioloista; järjestää lapsille leikkejä ja huveja j.n.e. Hän on ollut toimessaan vasta kuusi viikkoa ja on jo perustanut yleisiä kylpylaitoksia kaikkiin osiin Budapestiä, joissa 70,000 lasta kylpee joka viikko. "Lääkärit tarkastavat ja hierovat lapsia näissä kylvyissä, heille annetaan kylmävesihierontaa ja sitte kylvyn jälkeen teetä. Jokaisen kansakoulun lapsilla on oma kylpy-päivänsä oman kaupunginosansa kylpylaitoksella, ja jokaisen lapsen, rikkaan sekä köyhän täytyy kylpeä, tai muutenhan meidän järjestyksemme ei eroaisi vanhasta järjestelmästä," sanoi neiti Fried.

"Komisariaatti myöskin pitää huolen lasten huvitteluista ja minä suunnittelen paraikaa kirjoitettavaksi erikoisia kertomuksia jotka ovat sopivia 6—10, 10—13 ja 13—19 ikäisille lapsille. Lapsille tullaan myöskin jakamaan leikkikaluja, niin, että jokaisella pikku työllä on vähintään yksi nukke.

"Minä olen muuttanut orpojen kodit kaikkien lasten kodeiksi, niin, ettei onnettomat orvot tuntisi itseään niin eristetyiksi ja että muutkin lapset, ei ainoastaan orvot, voivat seurustella heidän kanssaan.

"Paraikaa olemme järjestämässä keuhkotautisten lasten oloja, sillä keuhkotauti lisääntyi suuressa määrässä sodan ajalla. Minä aion perustaa keuhkotautisten lasten siirtolan Balatan järvelle ja olen siihen tarkotukseen ottanut useita takavarikoituja huviloita joista olen poistanut haitalliset väliainat niin, että koko seutu on avoin kylä siellä oleville lapsille. Lääkäreitä ja sairaanhoitajattaria tulee olemaan lasten seurassa. Myöhemmin minä

toivon voivani järjestää tämän asian laajemmassa muodossa ja lähetän lapsia talonpoikaisperheisiin lomapäivien ajoiksi."

Opettajat parhaiten palkattuja työllisiä.

Opetusasiain komisariaatti, entinen Sarbonnen oppilas ja ranskalaisen filosofi Bessonin seuraaja, Forgarissi on asettanut opettajattaret ensimmäiseen luokkaan parhaiten palkattujen työlläisten joukkoon. "Heillä ei niinollen ole aineellisia vaikeuksia haittaamassa heidän työtään," sanoi herra Forgarissi. "Jo vuosi ennen vallankumousta olivat opettajattaret järjestyneet, pakkottaen heitä siihen perin kurja asemansa, ja he ovat kaikki yhtyneet opettajien järjestöön siten viime lokakuun, joten heidän välillä on siis yhteistoimintaa. Budapestin sovietissa on useita opettajia. Me olemme erottaneet joitakin vanhoillisia professoreja toimistaan syystä, ettemme tahdo opettavan eräitä määrättyjä mielipiteitä, mutta heille maksetaan kuitenkin palkka siihen asti kunnes me voimme asettaa heidät kirjastojen hoitajiksi tai muihin sopiviin tehtäviin. Nykyään meillä on käytännössä rajoitettu opetustapa, vaan myöhemmin, kun koko järjestelmä on täydellisesti muutettu, tullaan opettajille myöntämään täydellinen vapaus.

Eräässä naisten kokouksessa Buda konserttisalissa, jossa oli läsnä 5,000 naista, pitivät useat naisjohtajat yleisön aivan kuin lumottuna viiden tunnin ajan. Bela Kun puhui kahdessatoista tällaisessa kokouksessa sinä iltapäivänä, joita Adel Spady oli järjestänyt, selittäen naisille vaikeuksista ruokatarpeiden jaossa. Senjälkeen kuin kokouksen varsinaiset puhujat olivat puhuneet, esiintyi yleisön joukosta vapaaehtoisia puhujia, nuoria ja vanhoja, rikkaita ja köyhiä, talonpoikaisnaisia ja naisia Budapestistä, puhuen kiihkaasti hallituksen puolesta tai sitä vastaan. Josko naiset ottivat suuremman määrän osaa kommunistiseen vallankumoukseen, tai eivät, ei ole kuitenkaan epäilystä siitä, etteikö unkarilainen nainen kykene puhumaan puolestaan epäroimattä.

Lahjotettua tavaraa

(Jatkua ensimmäiseltä sivulta)

hemmistön teot oikeiksi ja siksi on Venäjällä työväenpuolustohallitus.

Kaikista historiallisista tapahtumista huolimatta onnistui "The World" lehden hyväksi pidetty kolmpäiväinen juhla erinomaisen hyvin. Aineellinen tulos oli odottamattoman hyvä.

Minä olen aina kulkenut hieman jälkipäässä noissa suurissa suurellosten hommissa ja minusta on tullut hieman kynnillinen, vaan se ei ole minun syyini. Varmaan monesta tuntuu turhalla, että minä, mitätön työlläinen, uskallan arvostella suurellosten hommia, mutta minä uskallan. Niinpä menin jalestapain noille porvarien juhlille. Näin kuinka tuolla lahdessa makasi tuo kamottava uiskenteleva kaupunki. Laivoj tykkien suut olivat kuin ammottavat pedon silmät. Tunsiin väristystä ja kauhua niitä katsellessa, samoin kuin silloin, kun katselin humnien ihmäläivää kerran Golden Gate puistossa, jonka kylkeen oli rautaan painetuna Saksan imperialismin vaakuna. Niinkuin se oli Saksan

imperialismin turva, niin olet sinäkin, uinuva kaupunki, amerikalaisen kapitalismin tuki ja turva, sillä tuskinpa sinä koskaan meidän vähäväkisten oikeuksia mahdat turvata. Muistui siinä mieleeni Robert Minorin sanat, että vaikka tuon meren kaupungin nuorukaiset käyttävätkin sen murhakoneita työlläistoveriteaan vastaan, eivät he silti ole murhahaluista ja kovettuneita, vaan he ovat siihen pakotettuja. Luokkatiedottomuus ja leipätaistelu heidät siihen on pakottanut, sekkä pakollinen asevelvollisuus.

— Niin, tuona työn juhlapäivänä, jonka sen lahjottajat suvaitsivat itse käyttäen, oli kaupunki koristettu erinomaisen kauniiksi lipuilla. Olihan siinä juhlassa kulkueita, oli syöminkejä ja tanssiaisia ja jokaiselle "gobsille" (seilarille) olivat porvarilehdet jo etukäteen luvanneet tytön—Hm! Hm! — Tietenkin meidän työväenluokan tytön. — Kaupungin auditoriumi oli koristeltu erinomaisen taiteellisesti kukkasilla ja sähkövaloilla. Erikoiset taiteilijat olivat työn suorittaneet. "Oh, how lovely!" kuiskailivat hienot porvaritrouvat ja neidot, nojaten herrojen käsivarsiin. Taivaallisen musiikin tahdissa leijaili tuo voittoisa, kylläinen joukko. — Ne oli voiton tanssiaisit — "Victory Ball".

Työn jättäminen piileksi tomuisissa nurkissa — hän, joka oli itse luonut sen "voiton". Niissä tomuisissa koloissa, joissa se juhli tuota samaa juhlaa, se näytti pelästyneeltä, kuluneelta ja väsyneeltä kaiken tuon rikkaitten loiston, voiman ja mahtavuuden keskellä. — Se näytti nukkuvan.

San Francescon päivälehtien "society"-osastoissa kerrottiin minkäläisessä pukeessa se tai tämä neiti tai rouva oli. Oli siinä kullalla ja hopealla kirjailtua harsoa, silkkiä ja samettia. Kerrottiin kuinka kallisarvoisia jalokivikoristeita kukin naisista kantoi. — Oliapa sattunut erään lehdin uutisten joukkoon sellainenkin uutinen, tosin hyvin huomamattomassa paikassa, että tavallisella ryssän musikan akalla on tänäpäivänä kaulassaan oikeita emeraldeja, niitä samoja joita ylhäisö käytti ennen. — Kuten tiedämme, ovat monet entiset Venäjän ylhäiset olleet pakotettuja vaihtamaan jalokivensä leipään ja ehkäpä joku musikan eukko lienee siinä kaupassa saanut noita ylhäisten leluja. Uutisessa tahdottiin leimata se rikokseksi, kun jalosukuisten on täytynyt noin alistua. — Mutta niin saattaa käydä missä hyvänsä missä työ on ihmisarvon ja oikeuden mittana. "Joka ei työtä tee, ei hänen syömäkään pidä," ja niinpä saattaa tapahtua, että kansan entiset riistäjät joutuvat työn tasavallassa kerjäämään leipänsä tai vaihtamaan niihin koruihin, joiden etee ntyölläisjoukot ovat hikensä ja verensä vuodattaneet. — Se tapahtuu silloin kun työväenluokka juhlii vapautensa juhlaa — juhlaa, jonka se on itse luonut.

Hilma Nylund.

JOS OLETTE KIPEÄ Pyytää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Sinä on yli 25 miljoonin ja naisten tuolia sell. tettiin. Kun myskin täydellinen luotto muu-
malaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi
itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten
myöskin lääkkeiden hinnat y. m.
Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan toi-
suonalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo
käytetty monia kymmeniä vuosia.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitte-
illä jokaisessa suomalaisessa kodissa, ja sen
tiedä koska sitä tarvitsette, ja kukaan humpukki-
lääkkeitä ja humpukki-toivota.
—Lignell'n Aptekki on suurin—
—Suom. Aptekki— on suurin—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.